

Vrijdag 23 maart

11.00 - 12.00 uur

Rotonde

Houvast bieden en los durven laten

Kees Buijs

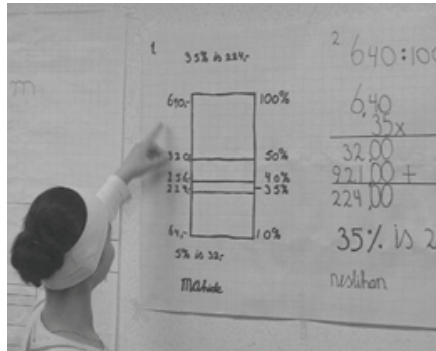
‘Leren rekenen met inzicht? Dat is niets voor zwakke leerlingen; die raken alleen maar in de war van al die verschillende rekenstrategieën. Die kun je het beste één vaste strategie aanbieden die ze stap voor stap inoefenen...’. Zo luidt kort gezegd de opvatting van nogal wat leerkrachten die in hun dagelijkse onderwijspraktijk regelmatig te maken hebben met de problematiek van afhakende leerlingen – leerlingen voor wie de leerstof te ingewikkeld lijkt, voor wie het tempo te hoog ligt en die bij allerlei toetsen veelal op D- of E-niveau scoren.

Maar is dit werkelijk zo? Moet deze leerlingen inderdaad alles stap voor stap uitgelegd worden? Zijn zij niet in staat tot eigen oplossingsstrategieën? En is interactief reken-wiskundeonderwijs op basis van het uitwisselen van eigen strategieën gedoemd om te mislukken? In het Bovenbouwproject van de SLO zijn we intensief bezig met deze problematiek. In het kader van het project is er een *prototype van een aangepast leertraject rekenen-wiskunde* ontwikkeld voor zwakke leerlingen in groep 7 en 8 dat juist wél gericht is op leren met inzicht, op het zelf bedenken van handige oplossingsstrategieën, en, bovenal, op het weer plezier krijgen in het leren rekenen. De nadruk ligt daarbij op leerstof (hoofdrekenen, meten, procenten, kommagetallen) die ook van groot belang is met het oog op de doorgaande lijn naar het v(mb)o.

Met het aangepaste leertraject wordt op een aantal scholen geëxperimenteerd en dit levert een aantal indringende onderwijservaringen op. Het is daarbij bepaald niet alleen rozengeur en maneschijn. Zo lijken vooral in het begin nogal wat leerlingen moeite te hebben om hun onzekerheid te overwinnen en weer enigszins in eigen kracht te durven geloven. Ook voor de deelnemende leerkrachten is het soms een hele cultuuromslag om juist voor deze groep leerlingen interactief onderwijs te verzorgen. Toch is er na verloop van tijd onmiskenbaar een kentering te zien: kinderen beginnen op te bloeien, worden zich bewust dat ze best wel het een en ander begrijpen en kunnen, en komen er gaandeweg achter dat onderwerpen als procenten en kommagetallen toch ook weer niet zó moeilijk hoeven te zijn. Zoals een kind het formuleerde: ‘Juf, ik snap die procentensommen echt, en zonder afkijken!’

Betekent dit dat interactief onderwijs met deze groep leerlingen wel degelijk mogelijk is, dat ze wel degelijk in staat zijn om allerlei rekenstrategieën goed te leren gebruiken? Tot op zekere hoogte, zo wijzen de ervaringen uit, is dit inderdaad het geval. Maar er zijn enkele beperkingen en randvoorwaarden. Kort samengevat kunnen deze omschreven worden als 'houvast bieden en los durven laten'. Over het hoe en waarom van deze beperkingen wordt u aan de hand van praktijkvoorbeelden in deze lezing uitgebreid geïnformeerd.

In verband met een klein interactief experiment wordt u verzocht een rekenmachine of eventueel uw mobiele telefoon mee te nemen.